

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 25 kr. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 4 frt. **Egyes szám ára 10 kr.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára belföldön 8 kr. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 1 frt 30 kr, minden további megkezdett 100 szó után 1 frtál több.

A nemzet viaskodása a kormánnyal.

Fogalmunk van azon borzasztó terrorizmust Cromwell katonái követtek el Anglia népén, melylyel Suvaroff győztes serege ünneplés fogadtatást biztosított magának! Varsó részéről, melylyel, hogy messze ne menjünk, Milán király néhány év előtt a radikális szkupstinából egy rendelettel haladópartit csinált, de ez a végső erőlködés jobban boszulta meg magát az elnyomón, mint ahogy sujtotta az elnyomottat. Elvégre is az ember végső megérőltetéssel nélkülözheti az álmodást napokig, dorbézolhat éjeken napokon át, de ebből nem szabad következtetést vonni, hogy ez szabály, hogy ez életrend, mert beáll a tullesztett érzékek pangása, az idegek katalapsziája s hogy drasztikus hasonlattal éljünk, épp akkor döglök bele a cigány lova, mikor már hozzá szokott volna az éhséghez.

A csáktornyai urnánál párviadalra kelt a nemzet az elnyomókkal, a szabad választó polgár az erkölcsi porkolábal, s az állami „fogd meg” szövetkezve ellenségeinkkel megmutatta azt, amit ugyis mindenki tud, hogy az állami erőszak egy ideig hatalmasabb a nép akaratanál, akár mit csinál ez. No jól van. Pyrrhus, Epirus királya, az asculumi csatában megverte a rómaiakat, de végig tekintve a véres csatamezőn felkiáltott: Még egy ilyen

győzelem s aztán magam térhetek vissza Epirusba. Még egy ilyen győzelem s a győztes többségből Bánffy maga mehet vissza — Tartarusba.

A sárkány ugyan letépte Szigfridet, de maga is halálra sebesült, az elvérzés lassu, de biztos menete, okvetlen megöli azt. Mikor e sorokat írjuk még nem ismerjük a részleteket; de minek, — hisz a nóta ugyanaz, csak a szövege más.

Egy feltűnő jelenséget konstatalunk, egy új ellenséget fedezünk fel a haremzőn, mely eddig legalább oly kirívóan nem állott velünk szemben, melynek vágása eddig még nem volt oly fájó, s ezek a katolikus tisztviselők. Ezeknek tulajdonítjuk a leverő győzelmet, a diadalmas vereséget.

Jókai egyik regényében elbeszéli az egykori török hadseregről, mint ragadta el magyar keresztény szülők gyermekeit anyjuk kebeléről a pogány török, mint tanította kiskoruktól fogva önmegtagadásra, nélkülözésre, hogy annál rettenthetlenebb katonái legyenek éppen azok ellen, kiknek kebeléről leszakította. Ezek voltak az oly nagy nevezetességre emelkedett „Beghtás kertjének virágai”, kik szomorú emlényomokat vágtak kardjokkal hazánk történetébe: a híres janicsárok.

Ezeket még lehetett menteni. Négy-öt éves korukban rabolta el a török, mikor még könnyen feledhették szüleiket, testvéreiket,

hazájokat, s kiskoruktól fogva folytonos gyölöletet csepegtettek szívökbe saját véreik ellen: de a mi katolikus tisztviselőinket nem fogja mentetni senki, ha felhasználtni hagyják magukat saját testvéreik, saját katolikus hitfeleik ellen. S mi ezt nem is hiszszük, nekünk még van bizodalunk hozzájuk, hogy megundorodnak attól a szereptől, melyet a hatalom kezelői nekik szántak.

Itt megindult a katolikusok ellen a hajsza, ez nem harc a papok ellen, nem küzdelem az egyház ellen, ez irtóháboru a katolicizmus ellen. Hiszen magatok látjátok, hogy kiszoritanak mindenfelől. Egy telivér liberális egyetemi magántanár mondotta előttünk: „Barátom, protestánsná kell lennem, ha valamihez akarok jutni”. Magatok is beismeritek, hogy mellőznek mindenütt, hogy elébete tesznek másokat, nem mert klerikálisok vagytok, hiszen nem vagytok azok, hanem mert katolikusok vagytok.

Hogy a zsidók és protestánsok ellenünk szövetkeznek, azt még értjük. És annyira nem vagyunk elfogulva, hogy azt még nekik rosz néven sem vesszük. Mi azt szeretjük, mi azt becsülni tudjuk, hogy saját felekezettök érdekében küzdenek ellenünk: de mélyen megszorít, ha saját véreinkből janicsárokat nevelnek, ha saját hitfeleink tántorodnak el, és laviroznak az ellenfélnek oly időben, midőn nem bennünket — mert minket megsem-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Az ezredes leánya.

Ohnet Georges-tól.

Midőn báli kosztümjében, mely látni engedő hűfőhér vállait, mosolylyal ajkán, mint viruló rózsabimbó a nagy szalonba lépett, végig hangzott a csodálkozás moraja a katonatisztek soraiban, kik tábornokuk estélyére összegyülekeztek. Mőgötte büszkén lépdelt anyja, mintha mindenkinek mondani akarta volna: Ime ez az én leányom! Komolyan és szerényen követte e bájos gyermekét atyja, az ezredes.

Alig telepedett le e kis társaság, a versaillesi ezred legelőkelőbb tisztjei már megkezdtek a rohamot a táncestély e bájos csillagáért. A csillárok aranyos fényében, a behizelgő zene kellemes akkordjai közt könnyedén lengett ide s tova e fiatal urak karján, kiknek paranes volt, minden kívánsága, törvény minden szeszélye. Az ezredes leánya! Mily nyomós lehetett az előléptetés idejében e bájos leány odavetett dicsérő nyilatkozata: „Ah ez a hadnagy mily kedves és előzékeny, mily kitűnő táncos!” Mennyire befo-

lyasolhattak az ily szavak az egész karriert! De aztán fel is masiroztatta őket kokett paranesoló hangon, akár valami hadgyakorlathoz.

Igy érte el Mici a 22-ik tavaszt. Vidáman élte napjait s a különféle ezredek lengő zászlaja alatt a trombita harsogó hangjai mellett bebarangolta csaknem egész Frantiaországot. Anyja már türelmetlenkedni kezdett, mert szerette volna őt már fokötő alatt látni. Azonban e bájos leány s udvarlói között borzasztó válaszfal emelkedett, odavésve reá e végzetes szavak: „hozomány nélkül”; a tisztiek körülrajongták őt, nevettek, táncoltak vele, szórakoztatták őt, de nősülésre egyik sem látszott még csak gondolni sem.

Igen, az ezredes leányának udvarolni, hogy jó minősítvényt nyerjen, az egészen más valami; de nősülni — brr! Egyik sem akart beleharapni azok közül sem, kik szives fogadtatásra számíthattak s meghallgatásra találtak volna, kivált most néhány hónap óta, mióta a hálátlant egy borzasztó szerelmes körülrajongta, ki fölött azonban gyakran maga Mici is élcelődött.

Egy magasra nőtt lotharingiai születésű fiu volt ez, pici szőke bajuszszal, nagy kék szemekkel, most a saint maixenti iskolából került ide. 18 éves korában önkéntes lett, a calmiérsi csatában megsebesült s bátorságáért már érdemjel-

lel díszítve lett. Minthogy azonban nem Saint Cyrben végezte katonai tanulmányait, csak amugy félvállról tekintettek reá. Parasztinak fia volt, herkulesi testalkattal, azonban műveltsége dacára nagyon szótalanok ismerték. Amily bátorinak s rettenthetlennek mutatta magát a csatateren, oly félenk sőt gyáva volt a salonban. Alig tudott táncolni és csak a félelem, hogy udvariatlan lesz, készítette őt az ezredes bájos leányával egy-egy túrra. Tánc közben azonban ügyetlenkedven, inkább akart volna egész ágyúteget támadni, mint még egyszer táncolni. Órahosszat nézegette egy ablakmélyedésből azt, kit imádozott. Sugárzó szemével mindenüvé kísérte őt a lejtő tömegben és csodálta ragyogó bajait. Néhányszor egészen Mici anyjához merészkedett, s udvarolt neki, ez azonban legbátrabb lépte is volt ott.

Irigységgel telten nézegette társait mint rajongják körül e gyönyörű földi angyalt, és szomoruan mondogatta magában: majd hallani fogom valamely nap, hogy eljegyezte magát ez urak valamelyikével s akkor azután mindennek vége lesz. E gondolat csaknem a kétségbeesés örvényeig ragadta, utóbb azonban mégis győzött a tomboló szív fölött az ész. Nem volt-e balgaság ez elkényeztetett, csupán az örömhöz szokott leányra csak gondolni is? Bizonyára valamely

misíteni nem lehet — hanem ők magukat viszik vesztőhelyre.

És milyen szármalmas szerep jutott nektek katolikus tisztviselők! — Kiüldöznek benneteket a katolikus körből, külömbiséget tesznek a katolikus és az ugynevezett „szabadelvű” dákó között; mert a szabadelvűség annyit jelent, hogy szabad legyen mástól elhódítani mindent, de ha a tisztviselő szabadon akar cselekedni, akkor már feje felett suhogtatják az ostort.

Hogy mennyire ment a politikai erkölstelenség megyénkben, kiviláglik a nyitrai kormánypart magatartásából. Midőn Szalavszky után főispán változás állt be, Latkóczy Imre azal fejezte ki irányában való tiszteletét, hogy az összes megyei bizottságokban viselt tiszteről lemondott és odatette az új préfet asztalára.

Ez köztudomású tény, ezt nem vonja kétségbe senki. Valamint nem vonja kétségbe senki azt sem, hogy az 1892-iki választás előtt vissza akartak adni Latkóczynek a tromfot, és más jelöltet kerestek egyik előkelőbb állású nyitrai pap személyében. Csak midőn kudarcot vallottak fanyalódtak ismét Latkóczyra.

S most midőn kilátás van reá, hogy Latkóczy Imre államtitkár lesz, a vitorlán egyet fordítanak és mintha mísem történt volna, vígan hajókáznak Latkóczy ur kikötője felé. O tempora! O mores!

Politikai következetesség, még ha ellenfél is, az nekünk imponál, de politikai hajtvadászat éppen annak érdekében, aki bennünket megalázott, felette kétes értékű. Éppen azért felette megszegényítőnek tartjuk azt a szerepet, melyet a köztisztviselők kénytelenek végig játszani nemesak saját meggyőződésük ellenére, hanem még azért is, hogy másnak kátyuba került szekerét kiemeljék. Ez saját lelkiismeretüket meg nem nyugtatja, mások előtt tiszteletüket nem emeli. Szánandó szerep, melyet elnyomatva is csak egy ideig viselhetnek el.

Azért ilyenek révén szerzett Bonyhád, Csáktornya csak ideig épült jégpalota, mely

gazdag ember nem pedig szegény katonatiszt fogja őt majdan oltárhoz vezetni.

De azért akarata ellenére is gondolataiban minduntalan csak vele foglalkozott. Álmaiban látta őt mosolyogva tova lebegni a zene ütemei szerint, s úgy látszott, mintha kokettul hívogatta volna őt s hinni kezdé: ki tudja, hátha mégis hozzám jönne nőül? Hevesen dobogott szorongatott szíve, közel volt a fuldokláshoz. Egy ily nyugtalanul átaludt éjszaka után gondolta magában, ez már tovább így nem mehet! Felkereste őrnagyát, ki mindenkor nagy előzékenységet tanúsított iránta, s megkérte, tudakozódjék az ezredesnél, miként fogadná a leány kérését.

Ezután egész nap a halastónál álldogált, szemlélve a vízi lakók fürge játékát s megbánta már a megtett lépést, jövőjét a legsötétebb színekben látva maga előtt.

Midőn estefelé a kaszárnya udvarán keresztülhaladt, az őrnagy karonfogta őt, s mondá: Beszéltem az ezredessel... ez szívesen fogadott, s a következő választ adta: Az ön pártfogoltjának egy fillere sincs, leányomnak meg semmi hozomány, az annyit jelentene mint a szomszóságot az éhséggel összepárosítani... És igaz van neki barátom. Ne is gondoljon többet arra a leányra.

rövid időre összedől. Mi Csáktornya után épp oly erélyvel ragadjuk meg a zászlót, mintha mísem történt volna, mert a nyert győzelmek után jól tudjuk, hogy minél több fát vágott a fűrés, annál tompább lesz.

Kortes fogás. Hogy mennyire ápoltak Csáktornyan Wlassics kortesei a jelöltjük által kiesztelt „magasabb közeleti erkölcsstan kultuszát”, azt ékesen bizonyítja egy hovvátnyelvű felhívás, melynek szerzői a talpnyalás, népámitás és szemforgatás mesterei. Lássunk néhány szemelvényt abból a felhívásból, mely felirata szerint „őszinte” szó akar lenni Muraköz népéhez:

„Meg sohasem bírt Muraköz minisztert képviselőül! Szerencsés Muraköz és szerencsés nép, hogy ily hatalmas embert bir patronusul!”

„Ne menj, ne menj sehova sem, te mi diéső és hatalmas képviselőnk, maradj te továbbra is a miénk! — Kérünk téged szépen, maradj továbbra is a mi jó atyánk, mert szegények vagyunk, szükségünk van ily hatalmas urra, miat te vagy!”

„Az ur Isten próbára akarja tenni az ő muraközi népet, hogy hássa érdemesek vagyunk-e dr. Wlassicsra?... miként az evangéliumban áll, küldött az ur egy valaki által (sic!) egy embert, akit Majornak hívnak, hogy megkísértesen (sic!) bennünket s elesabítsa a mi jó atyánktól.”

„Szegény Muraközök! Soha, de soha sem voltatok olyan kísértésben, mint most! Mi lesz belőlünk, ha Wlassics miniszter megbukik?!”

„A katolikus vallás, a nép ellen vétkeznek, akik a mi magasan álló képviselőnk ellen korteskednek!”

Politika és jótékonyág. Ily cím alatt a „Neutraer Zeitung” legutóbbi száma egy tevedésen alapuló közleményt hoz, mely felpérezve még a „Pester Lloyd”-ban is megjelent. Mi a dolgot nem akartuk nyilvánosságra hozni, és kesszakarva hallgattunk róla lapunk utolsó számában, de ha kényszerítenek reá, hát a tényállítás ez: — Mint köztudomású tény, hogy a megyei tisztviselők, kik a nyitrai „Kath. kör” tagjai, felszólítást kaptak felülől, hogy lépjenek ki a katolikus körből, s indokolják e kilépést azzal, hogy a „Nyitramegyei Szemle” kedvezőtlen közleményt hozott Latkóczyról. — A kilépés indokolása természetesen legnagyobb felháborodást szült, mert a „Katolikus kör”-nek a mi lapunkhoz semmi köze, a „Nyitramegyei Szemle” a katolikus körből instrukciókat nem kap, instrukciókat nem kér; s ami a lapban megjelenik, azért nem a kört, hanem csupán bennünket lehet felelősségre vonni. És éppen e miatt nagy elkésredés kapott lábra a „Kath. kör” tagjainál. Ez okból a mult hét egyik napján megjelent e lap szerkesztője mint az egyik érdekelt fél a főispánné ő méltóságánál és felvilágosította, hogy a „Kath. kör” és a „Nyitramegyei Szemle” között semmi-

Ha pedig ez fájdalmat okozna önnek, kérem akkor vigaszt s feledést könyveiben.

A hadnagy köszönetet mondott őrnagyának, de nem iparkodott vigasztalódni, hanem Tonkingba jelentkezett s már a következő napon hajóra szállott. S míg ő nehéz szívvél szelte keresztül a tenger magasan zajló hullámain, szerelme tárgya könnyen lengett tova táncosa karján...

Két év mult el azóta. A tábornok még mindig rendez estélyeket, de a bajos leány, ki anyyi tisztnek megzavarta fejét, az hiányzik, mert atyja, az ezredes, gyors halállal mult ki. A vidám órákat borús napok követték. A sok katonatiszt, kik azelőtt körülrajongta e csodaszépséget, visszavonult, mert az új ezredesnek szintén volt neje s leánya, kikre bókjaikat ezentúl pazarolniuk kellett. Az utcán még hanyagul köszöntöttek s azután egykedvűen tovább haladtak; ily magavi-seleltre úgy az özvegy mint annak árvája csak keserű mosolylyal válaszolhattak. A parkba jártak, hogy az enyhe őszi levegőt s a napfényt, mely a sárguló leveleket megaranyozta, élvezzék. Gyászruháikban padra telepedtek s hallgatták a katona zene kellemes dallamait s úgy látszott, mintha még mindig oly boldogok volnának mint annakelőtte. Sőt úgy rémlett nekik, mintha még most is hallanák az ezredes szavát: Jó napot hölgyeim!

nemü okozati összefüggés nincs és nem is lehet s arra kérte, hogy miután a megyei tisztviselőkre felülől gyakoroltatik nyomás, s miután gyanítjuk, hogy főispánnak az ő tapiutatos modorával módjában áll e mindenesetre indokolatlan nyomást elhárítani, felkértük ő méltóságát legyen oly jó közben járni, hogy a „Kath. kör” ne tétessék felelőssé azért, amiért azt egyáltalában felelősségre vonni nem lehet. Együttal megemlítettük, hogy oly nagy a felháborodás ezen méltatlan bánásmódon, hogy attól lehet tartani, miszerint, ha a presszió tovább tart, a tagok elkecsredésükben a nyitrai ker. nőegyletből is ki fogják lépni, melynek elnöke a főispánné ő maga először felvetette a kérdést, hogy mi köze ehez a keresztény nőegyletnek, mire a válaszunk az volt, hogy éppen úgy nincsen köze, mint a „Katolikus kör”-nek ahoz, ami lapunkban megjelenik. S kifejeztük egyuttal óhajunkat, hogy mi éppen azért kérjük a főispánné ő méltóságának szíves közbenjárását, nehogy a katolikus kör meg nem érdemelt megrendszabályozása következtében a másik egyület is csorbát szenvedjen. Az egyik méltatlanságot a másik méltatlanságra való újmutatással akartuk megakadályozni. — Ő méltósága annyira indokoltak találta kérelmünket, hogy annak teljesítését is megígerte. Ennyit tartottunk a tárgyhöz ez időszertül szükségesnek megjegyezni. — Ami pedig a „Neutraer Zeitung” állítását illeti, hogy a nőegylet azon tagjai, kikre célzott, most már a jótékonyágtól is visszavonulnak a politika miatt, legyen meggyőződve t. laptársunk, hogy azok az urak a nőegyleten kívül még jóval jelentékenyebb áldozattal gyakorolják a jótékonyágot, s hogy a nőegyletben is bizonyára csak azért csatlakoztak, hogy a nemes urnő, ki az egyesület élén áll általok is segítettve annál nagyobb mérvben egyhítsen a szegények nyomorán. Egyéb-ként is okos ember, ha egy régiebb házat lebont, ezt csak azért teszi, hogy — egy másikat építsen helyében.

A nyitrai kath. kör évi közgyűlése.

Ha panaszkodni tudnék, bajaink elpusztolásával vezetném be ezen közgyűlés leírását.

Oly nehéz a nyitrai kath. kör helyzete. Belső bajok nem bántják, sőt éppen tagjainak hű ragaszkodása egy év alatt magas virágzásra emelte. Társas kör lett belőle a javából. De hát nem volnánk emberek, nem volnánk katolikusok, ha ilyesmi szálkát nem képeznék más embertársaink szemében.

A sok támadás után, mely az éven át mindenféle oldalról érte, éppen a közgyűlést megelőzőleg az a hír terjedt el városunkban, hogy a főispán a megyei tisztviselőket „saját érdekükben” a körből való kilépésre felszólította. Az országban vagy 100 kath. kör létezik ez idő szerint, a sajtó és a megyék vezetői részéről elég támadásnak vannak ezen a belügyminiszterium által megerősített egyletek kitéve mindenütt, de ilyesmi tudtunkkal az országban eddig még nem történt. Nálunk igen.

ma a 124-esek játszanak, de a mi zenénk kü-lömb.

Sajnos azonban, ez a gyepen ide s tova guruló gyermekek zajos hangvegyüléke volt csupán. Az anya egy ujság mögött iparkodott könnyűt el-rejteni, míg a leány titkon egykori táncosai után tekintett, kik most már ismerni sem igen akarták. Közelgett már 25-ik éve, de búbefolyásolta szépsége csak annál szembeszökőbb volt, úgy hogy valóban nagyon hasonlított oly virághoz, melyet a zápor felfrissített s megtisztított. Vidám keléyle eltűnt, komolylyá és szerénynyé változván, miatha bánatot érzett volna vidáman eltöltött multja fölött.

Egy napon a promenad-koncert alatt különösen feltűnt neki a vidáman nevetgélő katonatisztnek sorában egy, kit a tábornok estélyein gyakran látott az ablakmélyedésben elmerengni.

— Mama... mama... nézd... a hadnagy... mondá halkán.

Ő is észrevette őket, mert elhalványult, el-vált társaitól s a leány felé közelgett. Az anya összehajította ujságát s előzékeny mosolylyal kínált a tisztnek egy üres széket.

— Hogyan, Ön az... oh mily hosszú idő után látjuk! örvendünk ennek hadnagy úr! — de pardon! hadnagynak szólítom s most veszem észre a harmadik aranyzsinórt uniformisán.

Hát ezért érdemes volna már panaszkodni, nem annyira a kath. kör, mint a megsértett emberi jog, közszabadságok és a vallási meggyőződés tiszteletének érdekében. Szent Isten hová jutottunk? Hat a hivatalokban már nem látják az embert? Az egyleti életben, mely törvényes alapon áll, már nem képesek tisztelni az emberi meggyőződést? Egy kath. vallású férfinak, főispánunknak a szíve ennyire meghidegültetett a saját hitfelei irányában, mit a protestánsnál soha sem tapasztalunk?

De nem panaszkodom, hisz oly hideg van most odakint a világban, az emberek között, hogy jöjra, igazságra és igazságos panaszra nem adnak többé semmit. Minek is tehát panaszkodni, hisz a katolikus ma-holnap úgyis pária lesz ezen országban — kath. vallású kormányfőnk által.

Inkább rátérek a közgyűlés leírására, mely oly kiemelkedő pont köznapi életünk sivársága között, mint amilyen a körnek egész élete, melyet a társak szeretete és kölcsönös megbecsülése igazi menedékhelyé varázsolt a mai társadalmunkban.

A kör helyiségében mult vasárnap d. u. 3 órákor 150 helybeli és vidéki tag gyűlt össze az évi közgyűlésre. Vagner József kanonok, elnök, volt országgyűlési képviselő, miután a jkönyv hitelesítésére Katona György és Brezányi János, és a választásra szavazatszedő bizottságba Gáflor Elek, Pelcsárszky Ananiás és Bieliczky Elek tag urakat kijelölte, a közgyűlést egy szívéhez szóló szép beszéd kíséretében nyitotta meg.

Elnöki megnyitó beszéd.

Bevezetésül halásan emlékezett meg a kör melyes védnökeiről, Bende püspökről s más jötevőköről, akik a körnek berendezését elősegítették. Köszönetet mondott elnöktársának s a tisztviselőknak eddigő fáradozásaiért. Majd a kör céljától kiindulva annak állapotával foglalkozott. Körünk, úgy mond, a kath. érületnek hangolója, a testvériség és a leke hajleka volt. Olyanek lenni iparkodunk, mint azt egyletünk célja követelte, társak a testvériség egyesülésben. Nines nekünk mit rejtegetnünk, körünk élete nyitott könyv nem csak a társak, de mindenki előtt. „Mi — így folytatta — alapszabályainkhoz legszigorubbán ragaszkodván sem politikával, sem körünkön kívüli álló személyek vagy testületek ügyeivel nem foglalkozunk s ha ennek dacára egyletünk, megalakulásának első pillanata óta egy helybeli lap szerzetlen bírálatának és támadásainak tárgya volt, ha az ellenünk folyt harcban a gúny és gyanúsítás fegyverei bőven használtattak: e sajnos jelenség csak annak tulajdonítható, hogy ellenfeleink mindentől irtóznak, ami katolikus jelleggel bír.”

Ez azonban bennünket meg nem ingathat s Isten segítségével alapszabályaink szerint tovább fogjuk folytatni becsületes működésünket. Végre kérte a tagokat, hogy mint eddig, úgy ezután is maradjanak meg a testvériség egyetértésben, egy szív és lélek s a gyűlést megnyitottnak nyilvánította.

A megszóllított elpirult, s azután elbeszélte, hogy 6 hónapon belül a nam-dimi útközet után a csatatéren századossá neveztetett ki, minthogy nagyon sok megürült hely volt betöltendő... később Dominé parancsnokával Tnyen Kuanban körülfaragott. Öt hétig tartó borzasztó ostrom-állapot volt ez, mely alatt a kínai hadsereg szüntelen újabb s újabb csapatokat küldött az útközetbe... Midőn a veszély már tetőpontra hágott, egy kirohanásnál megsebesülvén... egyszerre franciák trombitaharsogását hallotta, segély érkezett őket felszabadítandó. Oh a szerencsés óra! Láta az ellenséget vadul menekülni, látta a trikolort győzelmesen lengeni, akkor elájult. Állapota oly komoly volt, hogy az aranyérem keresztem adományozása után visszaküldetett Franciaországba. Utazása közben azonban annyira megerősödött, hogy megérkezése után a leendő őrnagyok listájába került.

Mindkét nő hallgatott. Az anya belátta, hogy ez bajtársait 10 évvel megelőzte és Mici őt a halvány arccal érdekesnek, szépnek találta. Lehetett-e volna ily hős bajnokot, ki rangfokozatát vérevel megszerzette, tán megvetni?

Ő is feltekintett a leányra. Vajjon ez volt-e ezredesének vidám és szépséges leánya? Más lényvé vált ő, de a szomorúság arcvonásaiban

Lelkes eljenzés, mint egy hangos fogadalom hangzott végig a kör termén, amivel a közgyűlés az elnök szavait kísérte, egy ritka jelenete a mai sivar közeletnek.

Erre dr. Dudek János titkár évi jelentését terjesztette a közgyűlés elé, melyet, miután ki-merítő képet nyújt a kör működéséről, egész terjedelmében közlünk.

Titkári jelentés.

Mélyen tisztelt közgyűlés! A mai első rendes közgyűlésünk alkalmával nekem mint titkárnak jutott a feladat, hogy egyesületünk egy évi működéséről, állapotáról, belső életéről vázlatos képet nyújtsak, mintegy a kör egy évi történetét beszéljem el.

Rövid és egyszerű ez a történet, m. t. k.! mint a milyen egy társas egyletnek egy évi története csak lehet. Nem gazdag valami világrendítő eseményekben, nem is célja, hogy ilyenekben gazdag legyen; hanem igenis körünk egy évi története bővelkedik szívhez szóló szép mozzanatokban, melyek a kath. társas élet előmozdítására vonatkoznak.

Azért a mostani jelentésemnek a súlypontja is ezeknek rövid összegzésére esik; mert tiszta igazság, hogy egy olyan társas egyletnek, mint a miénk, emelkedését, virágzását vagy hanyatlását, nem annyira a statisztikailag összeállított számokkal, mint inkább a kör szellemi állapotának, annak az életnek, annak a belső kapcsolatoknak a változásával lehet feltüntetni, mely az egylet tagjain, azoknak egymáshoz s a kör céljához való ragaszkodásán megnyilatkozik.

S e tekintetben körünk első esztendeje örövendetes képet mutat. Mindnyajunk tapasztalatából elvont ténny beszélek el, midőn konstátalom, hogy az a tiszta szándéku nemes lelkesedés, mely tavaly nov. 19-én a nyitrai kath. kört megalkotta, hónapok haladtával, az újság ingerének elmúltával is nemcsak nem fogott meg, de kiterjedésében, mélységében csak nyert. Mi sem jellemzi ezt inkább, mint a tagtársaktól ismételtlen hallott az a nyilatkozat: itt e körben jól érezzük magunkat. Mi sem bizonyítja jobban körünk élvenségét, vonzó erejét, mint az a további tény, hogy egyletünk a különös külső helyzet és a külső kedvezőtlen emberi viszonyok dacára, mégis folyton új tagokkal szaporodott, úgy hogy egy év lefolyása alatt tagjainak száma a kezdethez képest csaknem megkétszereződött.

Ezen örövendetes körülménynek az oka bizonyára csak a kör magasztos s mindennel neme- sebb céljában keresendő, mely nem egyéb, mint a Nyitra városban és vidéken lakó katolikusok szellemi, társadalmi és anyagi érdekeinek előmozdítása a vallás-erkölcsi szellem, a hazafias irányú közművelődés és az összetartás öregbítése által.

Ebben rejlik az a vonzó e ő, melyet körünk kifelé gyakorol, mert oly cél ez, mely a mai ember lelkét is megragadni képes. Az a vásári lárna ugyanis, az a megfoghatkozott hit az emberekben, az érdekeknek az a folytonos hajszolása, mely külső társadalmi viszonyainkat oly szomorúan jel-

lemzi, nem elégíti ki az embert, mert az ember mindig embernek marad, bármennyire modernizálják is. Vannak benne nemes hajlamok is, melyek okvetetlenül kielégítésre várnak. Ahol ezt keresse és ahol ezt megtalálja a napi munkától megviselt ember, ilyen oázis lett a mi körünk. Azt mondta valaki, midőn egyszer végig nézett termeinken s megfigyelte a szórakozó tagtársakat: milyen tiszteletreméltó társaság ez, itt nem duhajkodnak, nem izetlenkednek, hanem a társadalmi rétegek oly szép, illedelmes társasággá olvadnak össze.

Igen, a katolikusok összetartozásának öregbítése városunkban az, ami e kör fenállásának első eredményeként jelentkezik.

Ez a kör hozta össze az egyházi és világi tagtársakat, kik jöllehet egy anyának a gyermekei, azelőtt úgy voltak, hogy nem is ismerték egymást. Most együtt vannak és ezt jobb állapotnak találják. Ezt az eredményt számokban kifejezni nem lehet, mert egy a magasabb, szellemi javakhoz tartozó eredmény ez, mely körünknek érdeme.

Azokban nemcsak ezen hogy úgy mondjam humánus szempontból végzett számot tevő munkát körünk, de eredményt mutathat fel a vidékünkön azelőtt teljesen elszunnyadt kath. öntudat ébresztése s ápolása körül is.

Jellemző volt a csak közeli multban is ránk katolikusokra, hogy még hazánkban minden más vallás hívei a saját vallásuk érdekeit emelni, jogait védeni igyekeztek s vallási hovatartozásukat a közpályán sem rejtegették: addig mi rajtunk bizonyos álszenérem vett erőt, melynélfogva bátorságunk volt mindenhez, csak kath. vallásunk nyílt bevállalásához nem.

Pedig minden egyébtől eltekintve már csak történelmi szempontból is igazolatlan az ilyen kedélyhangulat. Mi régiék vagyunk e hazában, egyházunk közrehatása, története e hon alapításával, kulturájával lényegesen összefügg. Már kérdem, szégyelleni szokta-e valaki régi nemességét? Ugy tudom, hogy nem, sőt ellenkezőleg büszke szokott lenni rá. No hát, m. t. k! magyar katolikusnak lenni szintén dicsőség. De mi tagadás benne, mi ezt az öntudatot valahogy elvesztettük volt.

Körünk egy évi fenállásával nagyban hozzájárult városunk és vidékünk katolikusainak ez irányban való átalakításához is. Hál' Istennek, ma már másképp vagyunk, mint csak egy év előtt is. Ismerjük egymást, mint katolikusok és ismernek bennünket más vallású polgártársaink, mint katolikusokat.

Ez ébredező öntudatnak eredménye, hogy tagtársaink közül számosan résztvettek a budapesti, nagytapolcsányi, szolnai és pozsonyi kath. nagygyűléseken, melyek hitünknek országos manifesztációt kepezték. Ezen megújított lelkiület kifolyásának tekintem azon szép ünnepélyt, melyet a kör tagjai mult év ápril 15-én a kath. híthőség peldaképeinek, a saját elnökük, Vagner őnga tiszteletére rendeztek, midőn képét leleplezték. Ezt mint katolikusok egy szilárd kath.

csak százszorta bajosabbá tevék őt. Egykoron fejét megzavarta, most teljesen elbájolta. Így képzelte őt a messze távolban: még mindig szépnek és százszorta jobbnak.

Szemeik találkoztak s Mici annyi tiszteletet, oly hódolatot olvasott ki az ő szemeiből, hogy elforditnia kelle tekintetét. Az est beálltával mindkét hölgy felkelt s a tiszt egészen lakásukig elkíséré.

A következő napon egy hangversenyen találkoztak. Ekkor a leány mellé ült és csevegtek, míg az anya újságát olvasta. Az ősz már hatalmaskodott a természet fölött s így ülni soká nem lehetvén a hideg miatt, azért a parkba sétálni mentek, mialatt e fiatal emberek ama lassú léptekkel haladtak, mely tulajdona a szerelmeseknek.

Elközelgett így december hava, s viszonyuk mind bensőbbé vált. Időnkint azonban ideges nyugtalanság ragadta el a századost, s ily hangulatban szoritotta egyszer kebléhez a leány karját és csillogó szemekkel mintha mondani akarta volna: Szeretlek! de hallgatott s elszomorodott. Minél inkább közelgett az újév napja, annál nyugtalanabbá lett. Gyakran ellátogatott Párizsba s a hölgyek iránt mintha már nem lett volna oly figyelmes. Tán csalatkoztak benne? Mi történhetett?

December 31-én már esti 6 óra volt s ő még mindig hiányzott. Az özevgy az esti lapot olvasta, mely a legújabb katonai előleptetéseket közölte. Egyszerre kipirosodva elkiáltja magát:

— Ő ki van nevezve, őrnaggyá lett!

Gyors léptek hallatszottak e pillanatban, megnyílt az ajtó s a türelmetlenül várt mosolyogva lépett be. Az anya mindkét kezét feléje terjesztve mondá:

— Kedves őrnagy! tehát ez okozott magának annyi nyugtalanságot?

Ő most Micihez fordult s némi öntudattal mondá:

— Kisasszonyom! lábaihoz teszem le jövőmet, szeretem őnt, akar-e nőm lenni?

Mici elhalványult az első elutasításra gondolva, de szemei előtt lebegvén az is, mi mindent tett meg e derék férfiú, hogy szerencsését kiérdemelje, kezét nyujtá neki s fejét a férfi hatalmas mellére támasztva, örömtől zokogott.

Sárlány.

Karakter tiszteletében tettek, már pedig ha a lelküket ilyen érzelmek vezéreltik, ott már felebreedt a kath. öntudat.

Hogy a példát, melyet ezen kath. kör felállításával s a kath. öntudatnak önmagunkban való ébresztgetésével adtunk, mások is milyen szépek és utánozandónak találták, mutatja továbbá az a tény, hogy szerte a felvidéken, épen mi rajtuk felduzdulva, többi katolikus testvéreink is körökbe csoportosulnak és az ismeretlenség homályából kibontakozni kezdenek. Már hogy a jó példaadás szintén jelent valamit, szintén eredményzámba vehető, ki tagadhatná?

Ezekben vázoltam röviden azt a magasabb működést, azt a jól eső szellemi átalakítást, melyet körünk nem annyira szabályba foglalt betűvel, mint inkább fenállásával, eszmei befolyásával az elmúlt év folyamán végzett.

Mint ismeretes, körünknek a társas szórakozáson kívül, további feladata: a vallás-erkölcsi szellem és a hazafias irányú közművelődés előmozdítása. Ezt ismét a felolvasásaink szolgálták. Az év folyamán 7 ízben tartott körünkben felolvasás s az utolsó kettő már két-két felolvasóval — a tagok élénk részvétele mellett. Ezek a felolvasások ismét úgy mutattak be körünket, mint egy kulturális intézményt, mivel azt az egyszerű kaszinó fölé emelik s e tekintetben mindent megtettünk, ami egy felvidéki város körülményei között lehetséges. A felolvasásokban nyilatkozik a kör szellemi tőkéje, mely minél gazdagabb, annál tekintélyesebbé teszi magát a kört, mert mutatja, hogy az illető kör a szellemi arisztokráciában, mely a mai világnak annyira imponál, nem szűkölködik. Azért reméljük, hogy a kör tagjai ezennel is dicsőségüknek fogják tartani, egy-egy szép felolvasással a kör névőnek emeléséhez közreműködni. Az ügy mindnyájunk közös ügye, tegyen érte mindenki annyit, amennyit csak tehet.

A kör továbbá bőven gondoskodott tagjai számára a napi olvasmányról. Járattunk 8 napilapot és 12 részint hetilapot, részint folyóiratot, összesen tehát 20 lapot, oly szám ez, mely bármely egyetnek becsületére valók.

Könyvtárunk azonban még csak a kezdet stádiumában van; adomány folytán még csak 47 kötet van benne. Az idei költségvetésbe 40 frt vetett fel könyvvásárlásra. Természetesen ez kevés, pedig szeretnénk tagjaink számára házi olvasmányokról is gondoskodni, ami rövidebb idő alatt csak úgy lesz lehetséges, ha esetleg akadnak olyanok, akik önkénytelen adományokkal, esetleg egy-egy szépirodalmi művel ajándékozzák meg könyvtárunkat.

Ennyi a kör kulturális működéséről.

Ami ismét egyetünknek mintegy külső körvonalait illeti, az év folyamán szerényebb lakásról, a mostani hozzá méltó lakásba költözködtünk. A kör ügyeit 24 tagu ig. választmány havi üléseiben intézte s a körbeli tagok száma ekozben 428-ra emelkedett. Meghalt közülük 8, jobbra hivatalbeli áthelyezés folytán kimaradt 19. Tényleg bejegyezve van 20 alapító, 187 helybeli rendes, 123 vidéki rendes és 72 pártoló tag, vagyis összesen 402 tagja van most a körnek.

Körünk tehát, ha összehasonlítjuk az országban létező 80-90 kath. körrel, a népek köze tartozik s dicsékedhetik azzal, hogy helyisége nem szokott kongani az ürességtől. Hadd vonzza is magához az embereket, mert hiszen sokan vagyunk mi katolikusok. És reméljük, hogy úgy is lesz; ambar előreláthatólag a keletkező vidéki körök többet elvonnak majd tőlünk, akik most hozzánk tartoznak. Egyébiránt figyelmen kívül hagyva a helyi sajtóban folyton ismétlődő tamadásokat, mivel bízunk tagjaink férfias karakterében, mely olyan mint a szikla, melyet a szélvihar sem képes megdönteni, biztos a hitünk, hogy jövőre is számban és erőben megleszünk.

Ilyen volt m. t. k. körünk élete és működése a lefolyt évben, egészen hozzáméltó ahhoz a magasabb eszméhez, mely neki letet adott. Tőlünk fog függni, hogy az örvendetes kezdetnek még lendületesebb folytatása legyen; mert a tagok férfias akarata, szilárd összetartása az, ami egy társas kört egyedül felvirágoztatni képes. Ne is hiányozzék ez soha és akkor a most virágzó nyitrai kath. kör, melynek utja ki van jelölve, melynek célja világos és tiszta, melyhez gyanu nem fér, mely kormányhatóságilag meg van erősítve, mondom, virágozzon kath. körünk Isten nagyob dicsőségére, ami dicséretünket is fogja hirdetni.

A többször helyesléssel és eljenzéssel megskazitott titkári jelentést az elnök indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvbe foglalni határozta.

Pénztári jelentés.

Kutvaszer István pénztáros olvasta fel ezután jelentését a kör 14 hónapi bevételei és kiadásairól. A kör bevételei tagdíjakból, adományokból 7035 frt 47 kr volt. Kiadása, melyet a kettőszeri költözködés, lakbér és beruházás tetemesen fokozott, 159 frt 79 krnyi maradvány leszámításával, ugyanannyi. A kör jövevői között különösen a megyés püspök ur, Vagner elnök (ki egymaga 1275 frt 6 krral járult a kör jövedelméhez), Czeizel G. és Markovics J. urak említendőek. 1895 évre a költségvetés 2504 frt 79 krral lett előirányozva.

Tisztújítás.

Végre megejtetett a tisztválasztás. Horváth József klasszikus felszólalására óriási lelkesedéssel elnökölt újból Vagner József kanonok választott. Hasonlóképp alelnöknek Berzeviczy Szilárd, titkárnak dr. Dudek János. Igazgató-választmány tagjaivá: dr. Bangha István, Berzeviczy Szilárd, ifj. Bobok József, Böcz Antal, Bohunka Geza, Bubics Károly, dr. Dudek János, Horváth József, Horvát Sándor, Huszár István, Juhász Gyula, Kostyal Pal, Kutvaszer István, dr. Lévy Ede, Markovics János, Mérey Vince, Metzger Ede, Nécsey Endre, Riszner Károly, Ronchetti József, Sevesik Gáspár, dr. Tóth János, Venczell Ferenc, Zerdahelyi Adolf. — Számvizsgáló-bizottság tagjaivá: Babóthy Márton, Held Viktor, Kottesovszky Alajos, dr. Pachner Antal, Poppelka János. A kör igazgatója: Ronchetti József.

A közgyűlés bizalma jelölül összes tisztviselőit tehát újból megválasztotta. Az elnök ezek után a valóban épületesen lefolyt közgyűlést bezárta.

Levelezés.

Úrmény, 1895. február 7.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Van szerencsém ezennel bejelenteni, hogy Carneval herceg ő fensége az úrmenyi kath. kör tagjainak sorába lépett. Első bevonulását a kör helyiségeibe f. hó 3-án tartotta meg, ahol a pezsgő jövedv és a jövedvű pezsgő s egyéb inni, enni és csokra termett látni való annyira megnyerte ő hercegsége tetszését, hogy f. hó 5-én egy kis katzenjammer-soiréra újra közben toppant s dacára az előző nap reggelig tartott mulatságának körünkben még működvelő hegedűsük, működvelő cimbalmos és duda-művész mellett is éjjel utánig kitartott, sőt a tapasztaltak fölött teljes meglepedését nyilvánítva magas látogatását 17-dikére újra kilátásba helyezte. De hisz hogy ne lett volna még a t. Szerkesztő ur is meglegedve, ha látja azt a csapongó őszinte széles jövedvet, melynek párját széles Magyarországon is alig találja. A buffében körünk igazgató-háznyaga és Carneval herceg főszállásmestere, ad hoc főpincérünk dr. Tóth Károly ur fogalja vendégeit ismert magyaros jövedelével és szeretetreméltóságával, osztogatván örökké jöhatásu gyógytaraból a csalhatatlan kedélyerítőket, míg a táncteremben Pest- és Fehermegye szépei egyesülten a mi hölgyeink szépsége és szellemességével tüzelik folytonos jövedvre a fáradhatlanul táncoló fiataliságot, melynek a tüzes láb alá valót a mocsonoki cigányzenekar huzza fáradhatlan szívesseggel.

Ily viszonyok között egészen természetes, hogy az összes negyesekeket állandóan 28 pár táncolta és hogy a tánc igazán egészen kiválóskivirradtig, reggeli fél nyolc óráig tartott, a mikor bár bus szívvel, de a felkelő nap parancsoló ereje előtt meghajolva, távozni kellett. Különböben itélje meg t. Szerkesztő ur, volt e okunk és jogunk a reánk nézve még mindig korán bekövetkezett távozáson busulni, midőn a következő jelen volt szépek és százsorszépekből álló hölgykorszorutól válnunk kellett. A hölgykorszoru tagjai voltak ugyanis: Berenyi Gyuláné (Fejérmegye), Bittó Gyuláné (A.-Jattó), Bittó Zoltánné (Fejérmegye), özv. Seyler Józsefné (Tornóc), NARBONT Izabella (Tornóc), dr. Gilly Alajosné (Tornóc), Csemniczky Gézané (Nyitra), Lazarek Mártonné (Ó-Dögös), Lelley Janosné (Ivanka), Chemez Lajosné, Prenoszil Odönné, Karsay Lajosné, Köller Ferencné, Csitáry Beláné, Markovich Lászlóné, Hlavaty Károlyné, Paluska Antalné, Peikert Frigyesné, Csemniczky Lajosné, Schlesinger Józsefné, Parák Lazárné, Hauptvogel Antalné, Vas Józsefné, továbbá Szvoboda Annácska (Újpest), Doeskal Lujza (Tornóc), Hummel Mariska (Ó-Dögös), Szabó Anna (Ivanka), Chemez Mariska, Vásony Ilonka,

Vásony Micike, Hoffmann Juliska, Peikert Helén, Csemniczky Erzsike és Durcsauszky Janka.

Megemlítem még, hogy a hölgyeket az estély emlékére a rendezőség igen díszes és izlésesen kiállított, könyvvalaku, Budapestén készült táncrenddel lepte meg és hogy bálkirálynőt a táncosnék közül azért nem nevezhetek, mert mindannyian oly szépek, oly kedvesek és oly izléssel öltözöttek valának, hogy a táncestélyt tulajdonképen bálkirálynők gyülekezetének kellett volna neveznem.

Egyébiránt jelen közleményemet teljesen a t. Szerkesztő ur öllőjára bízva, maradok kiváló tisztelettel
Egy kifáradt táncos.

Helyi hírek.

Adomány. Kegyes főpásztorunk és védnökünk Bende Imre ur ő méltósága a kath. Legényegylet javára 100 forintot; a helybeli „Népbank” pedig 10 forintot adományozott. Mindkét adományért köszönetet mond a kath. Legényegylet nevében
Hevera János, elnök.

Uj ügyvéd. Dr. Gáspár Lajos, ügyvédjelölt, s Latkóczy Imre orsz. képviselő irodájának vezetője e napokban tette le Budapestén az ügyvédi vizsgát.

Uj tanár. Varga Iván tanárjelölt a kegyesrend kormányja által a nyitrai főgimnáziumhoz, boldogult Alleker Lajos helyébe helyettes tanárnak neveztetett ki. Vargával a világi tanárok száma egygyel szaporodott.

Iskolai látogatás. Markovics János, egyházmegyei főtanfelügyelő a mult héten ismét megkezdte hivatalos iskola látogatásait. Az egész hetet a Rudnó-völgyben töltötte.

Esküvő. Franó Zsigmond, helybeli butorkereskedő folyó hó 17-én fogad örök hűséget Singer Leona kisasszonynak a vágújhelyi izraelita imaházban.

Gazda-táncestély Nyitra. A f. hó 16-án Nyitraián megtartandó gazda-táncestélyre az összes meghívók szétküldettek, a ki tévedésből meghívót nem kapott, forduljon ez iránt a nyitrai megyei gazdasági egyesület titkárához. Ezen nem bál jellegű, hanem egyszerű táncmulatság nagyon sikerültnek ígérkezik.

Adakozás. A budapesti szt. Imre-egylet javára újabban Vagner József apát-kanonok 10 frtot, Durdik Alajos kanonok 10 frtot, Kottesovszky Alajos lelkész 5 frtot, Feitscher Ernő pedig 1 frtot adományozott. Eddigi gyűjtésünk 41 frt. — A legfontosabb célok egyike ez. Kath. egyetemünk hiányában ez az egylet van hivatalba arra, hogy az egyetemi polgárokból olyan-amolyan kath. intelligenciát neveljen, melynek most szégyenszemre oly annyira hiányában vagyunk és létezését minden téren oly sajnósan érezzük. Katolikusok pénzén hány himpellér osztokodik ma, ám teljék ebből már egyszer igaz kath. célokra is. Fel kell ez irányban kelteni a világi katolikusaink érdeklődését is. Mi részünkről igen szívesen közvetítjük a további adományokat, egy-egy adakozó részéről egy pár garast is, mert garasokból lesznek a nagyobb összegek. Adjon, aki mennyit adhat.

A nyitrai kath. Legényegylet f. hó 3-án rendezett színelőadással egybekötött táncmulatsága alkalmával felülhívték: Bende Imre püspök ur 1 drb. arany, Vagner József 2 frt, Csippék Sándor 1 frt, Katona György 1 frt, Simkó Antal 1 frt, Durdik Alajos 50 kr., Nécsey Endre 2 frt, Markovics János 1 frt 50 kr., Jecsenszky Alajos 1 frt, Skoluda L. 1 frt, Bubics Károly 1 frt, Huszár István 1 frt, Ocskay L. 1 frt, Neugebauer N. 1 frt, Pinter Pál 1 frt, Pelcsárszky Ananias 1 frt, Aranyossy József 1 frt, dr. Biringer Ferenc 1 frt, Stelcer Farkas 1 frt, Kádek István 1 frt, Csernyák Rezső 1 frt 50 kr., Kiss Mihály 1 frt, Arnold Balint 50 kr., Farkas Miklós 50 kr., Ferenczy József 50 kr., Turzó Ferenc 50 kr., Kondor István 50 kr., Spanyár Géza 50 kr., Szécsényi Sándor 50 kr., Merkader Antal 50 kr., Metzger Ede 50 kr., dr. Dudek János 50 kr., dr. Tóth János 50 kr., Kutvaszer István 50 kr., Belák József 50 kr., Kottesovszky Alajos 50 kr., Nikolenyi Gábor 50 kr.,

Pitsch Pál 50 kr., Podbradszky György 50 kr., Suták Ede 50 kr. Mindezen kegyes felülfizetése-kért és adományokért halás köszönetet mond itt a nyilvánosság terén is az egyesület elöljárósága.

Kellemes szórakozásnak voltunk részesei febr. hó 3-án a nyitrai kath. legényegylet házában. A színelőadásban először Kozák Gizike az ő kedves naiv modorával szavalta el a „Szórakozott kisasszonyt”, majd Spanyol Lajos „A legy” című monológot deklamálta el sikerült bravúrral, mire a „Virágfakadás” című vígjáték következett Szöllősy Irma nőanszírott szerelmi játékaival; Kozák Irma is jelesen festett a házi zsarnok szerepében, habár meglátszott, hogy e szerep nem felel meg az ő csendes nyugodt kedélyének. Risnyovszky úgy sikerült maszkjával, mint könnyed folyékony játékaival kitént, alig ismertünk rá, hogy ő a „Nyitrai Szemle” szedője. Jeles mókéval végződött Kucecz Vilmos „Az orr” c. monológja, ki állandó derűtségben tartotta szorgalommal betanult s tehetséggel előadott darabját.

Mark Twain. a legelső angol amerikai humorista tollából még a múlt évben közöltünk egy tárcát „Emberevés a vasúton” cím alatt s mint ilyenkor illik, a szerzőhöz fordultunk. T. olvasóink tán még emlékeznek reá, hogy a tárcában egy tulzolt esemény van feldolgozva, mely szerint 24 utas elindult egy gyorsvonaton, utközben azonban benrekedtek az öles hóban az amerikai pusztaságban. Nem lévén sehol segély, a legközelebbi falu 50 mérföldnyire volt s így kifogyva minden élelmi szerből — egymást ették meg az utasok. — A dolognak azonban egy bibije volt, hogy t. i. csak 24-en voltak a személyzettel együtt, s midőn a szerző elszámolja, hogy hányat ettek meg nap-nap után, midőn nem jött segély, kiszűt, hogy többet ettek meg negyennel. — Levelünkben értesítettük egyuttal a nagynevű humoristát, hogy a valószínűség okáért a megevett utasok számát az eredetiben megrostáltuk, egyuttal azt a tanácsot adtuk neki, hogy jövőre, ha telen utazik Amerikában, mindig jóval több utast vigyen magával — ami tudvalevőleg az írónak teljes szabadságában áll — mert az ember soha sem tudja, mikor szabadulhat ki a hóból, s elbeszéléseinek hőseit nem lesz kénytelen kitenni az éhhalálnak, hogy 24 emberből 40-et egyenek meg, vagyis netto 14-gyel többet, mint a hányan voltak. — New-Yorkba menesztett levelünk kétszer szelte át az Océánt, míg nem február hó 2-án Párisból Mark Twain-től a következő sorokat vettük:

Paris (Rue de l' Université 189. sz.) Szan. 30. 1895.

Reverend and dear Dr. Tóth!

Your most kind and pleasant letter was obstructed and delayed by the stupid postal system of my country, and there fore never reached me until to day. That is why I have not replied sooner. As the fault was not mine I know that you will forgive me.

I thank you ever so much for pointing out that defect in my statistics and I promise you that I will be more careful in future. In fact I am more careful now; but that sketch was written 26 years ago, when I was young and had no just notions about economy; that is why I wasted men, that didn't need to be wasted.

With my homage and sincerest regards I am
Faithfully Yours

Mark Twain,
(S. H. Clemens).

(Magyarul.)

Ft. s kedves dr. Tóth!

Becsés és humoros levelét hazámnak ostoba postaviszonyai megakasztották és elkeve csupán most érkezett kezeimhez, ez az oka, hogy nem felelhettem előbb. Minthogy nem én rajtam mult, tudom, hogy ön meg fog bocsátani.

Köszönöm, hogy szíves volt statisztikai adataimat meggyomlálni, s megígérem önnek, hogy jövőre sokkal gondosabb leszek. Sőt tényleg már gondosabb is vagyok, de azon rajz 26 év előtt készült, mikor még fiatal voltam és nem volt kellő fogalmam a gazdálkodásról, innen van, hogy azon embereket is elpusztítottam, kiket nem kellett volna elpusztítani.

Fogadja egyébiránt kiváló s őszinte tiszteletem nyilvánítását, hive Mark Twain.

A nyitrai piacon a Népbank az első pénzüntézet, mely már is fizeti a múlt évi nyere-

ményből háramló osztalékot és pedig szelvényenkint 12 forintot.

Gabonaárak február 8-án a nyitrai piacon: árpa 6:20—6:50, buza 6:10—6:20, rozs 5:10, kukorica 6:30—6:50, bab 7:20—7:30, zab 6:10—6:20 frt métermázsánként.

Vegyes hírek.

Azon elterjedt hírrel szemben, mintha Vincze Károly nagybíró esperes plebános ur a nyitrai kerületben képviselőjelöltnek szándékozna fellepni, fel vagyunk hatalmazva kijelenteni, hogy e hír valótlan. — Ellenkezőleg, Vincze ur nem csak nem akarja megbontani a katolikus pártot, hanem azt testestől lelkestől támogatni kész. Az ő jelentékeny befolyásu személyében tehát a neppárt hathatós és mindenki által szívből üdvözölt bajtársat nyert.

Egyházi hir. Ucsnay István trencsényi plebános f. hó 7-én tette le a püspök ur ő méltósága kezeibe a hűségi esküt és a hitvallást; installációját f. hó 14-én fogja megtartani Trencsényben, mely után a „Bárány”-szállóban mintegy 100 teríték ebédet ad.

Kinevezés. Csapka János privigyei járásbírósi telegkönyvvezető jelenlegi alkalmazása helyen a IX. fizetési osztály 3. fokozatába, Khádé Béla zsolnai járásbírósi díjnok a lévai járásbírósihoz végrehajtóvá, Behák Gyula lévai járásbírósi irnok a nagybittsei járásbírósihoz irnokká neveztetett ki. — Thurzó Dániel, gyámpeuzári ellenőr Trencsényben ugyanoda árvasszéki ülnökké, helyébe pedig Stein Vilmos főpénztári tiszt lón kinevezve.

A kath. kör megnyitása Zsolnán. A zsolnai kath. kör, mint lapunknak onnan jelentik, még a múlt évi szept. hó 30-án alakult meg; dec. 1-én ideiglenes minőségben megnyitott; dec. hó 29-én a belügyminiszterium alapszabályait jóváhagyta és végre február hó 3-án tartotta ünnepélyes megnyitóját. E napon a kör helybeli és vidéki tagjai mindenek előtt a templomban tartott „Veni Sancte”-ra jöttek össze; innen a körnek trikólorral felszített helyiségebe vonultak, ahol Zmeskál Zoltán földbirtokos, a körnek elnöke előadta, hogy a kör alapszabályai már jóváhagyva lévén ő az ideiglenes elnökségről lemond és felhívja a közgyűlést, hogy kebeléből új elnököt és tisztikart válasszon. Erre a kör több tagja meglehangu szavakban méltatván Zmeskál ur érdemeit a kath. mozgalom körül, őt újra elnöknek ajánlják. A szünni nem akaró éljenzés között Zmeskál ur a kozohajnak engedve, újra elfogadja az elnöki széket és igéri, hogy a kör felvirágoztatását lelke egész erejével fogja előmozdítani. Ezután választott a tisztikar és az igazgató választmány. Választás után Paska István felolvasást tartott a „kath. körökről”, amelyben kimutatta, hogy mi szolgáltatott okot a kath. körök alakítására; miről vádolják a köröket, mi azok célja és hivatása. Az elnök indítványára a kör a felolvasást kinyomatni elhatározta. Közgyűlés alatt táviratok érkeztek Pongrácz Adolf és Ede grófoktól, akik üdvözlik a kört és abba mint rendes tagok belepnek; továbbá Rakovszky István es. és kir. kamarástól, aki a rózsahégyi kath. kör nevében üdvözölte a kört. Jelenleg a körnek van 198 tagja. Ebből világi 118, a többi egyházi. A világiak közül van ügyvéd 3, mérnök 1, kereskedő 14, tanító 13, erdész 1, nagy földbirtokos 2, magán hivatalnok 13, iparos 69. Az összes tagokból 110 helybeli és 88 tag vidéki. A megyei és állami hivatalnokok úgy látszik felsőbb utasítás folytán távöltartják magukat a körtől.

Esküvő. Február hó 2-án esküdtött örök hűséget Érsekújvárott dr. Bartha Antal kuriai tanácsjegyző Berecz Anna urhölgynek az érsekújvári ferenciek zárda-templomában. Az esketési szertartást Luzsicza Gyula zárdaferenciek végezte. Az esketést végző házifőnök szép szavakkal fejtegette nemcsak a násznép, hanem a zsufolásig telt templomnak, az esketési szertartás szemlélői előtt is, a házasság szentségének isteni eredetét.

Az érsekújvári r. kath. legényegylet február 3-án az „Arany oroszán” nagyteremben színelőadással egybekötött táncestélyt rendezett. Színre került a „Falu rossza”. Dicséret illeti Szendrey tanár urat, mint rendezőt, ki fáradságot nem kímélve, derek iparos ifjainkat a színmű előadására kiképezte.

Halálozás. Tragor Ferenc, volt kopcsányi és ujonnan kinevezett péterfalvi plebánost február hó 5-én szélhűdés érte Kopcsányban, a honnan február 6-án Péterfalvára akart átköltözökdni. Temetése február hó 7-én ment végbe. — Veszprémy Jenő, a múlt év óta Nyitrai is igen jól ismert tehetséges színigazgató, február 6-án Székesfehérvárott elhunyt életének 39 éves korában. Betegségének már Nyitrai mutatta tüneteit, de hogy ily korán következett be halála, bizonyára megdöbbenéssel vegyes részvétellel fogják venni Thalia templomának látogatói a korai halált. — Mednyánszky Jánosné szül. szlavnicai Sándor Eszter, Trencsénmegye nyugalmazott tanfelügyelőjének neje Trencsényben elhunyt. Tetemei a szlavnicai családi sírboltba tétettek örök nyugalomra.

Az ürményi kath. kör ünnepélyes megnyitó gyűlése február 17-én délután a következő sorrendben fog megtartani: 1. „Veni Sancte” a templomban 4 órakor. 2. Megnyitó beszéd s titkári jelentés a kör helyiségeben. 3. Szavalmány. 4. Horváth József törvszéki bíró ur felolvasása. Este fel 8 órakor társas-vacsora a kör helyiségeben, a melyre a jelentkezések azonnal kéretnek. Egy teríték ára 1 frt 50 kr ital nélkül. Az előre jelentkezőknek lakás és éjjeli szállásról is gondoskodva lesz.

A vág-sellyei önkéntes tűzoltóegylet február 3-án saját pénztára javára farsangi táncmulatságot rendezett, mely azonban a bevételt illetőleg nem sikerült, mert a tiszta maradvány alig 10 frt, míg más evekben 30—40 frt volt. Ez azonban a vigsgátot nem zavarta, mert a tánc reggel 6 óráig tartott. Itt is megnutatták tűzoltóink. — írja levelezőnk — hogy nemcsak veszély elhárításában, hanem a mulatságban is kitartók tudnak lenni.

Leforrázva. F. hó 2-án Jakubisz József nyitrai kolosi lakos 3 éves kis leánya játékközben a léon lévő s forró vízzel telt lábast oly szerencsétlenül fordította magára, hogy oly égési sebeket kapott, melyek következtében másfél napi kínlódás után kiadta ártatlan lelkét.

Nagytapolesányban február 3-án a városi róm kath. iskolák javára rendezett táncmulatság szép sikerrel és 150 frt tiszta jövedelemmel végződött, dacára annak, hogy a jóval később megtartandó ipartestületi mulatság sikerét felő nemely túliberalis egyének elég lovagiatlanul, bár eljárásukat más szavakkal kellene illetnünk, mindenféle kicsinylással igyekeztek annak sikerét meghiusítani, a résztvenni óhajtókat viszatartani, sőt nem átallották az ipartestületi táncmulatságra szóló belépti jegyeket az iskola javára szólók gyanánt kinalni és árulni. Megerdemelnék, hogy neveik kitételevel állítsuk őket pellengerre, de nem óhajtunk megtorlást. Elég bajt okoz nekik saját aggodalmuk, mert tudják mennyire lelkesedik a polgarság az ures frázishoz hasonló ipartestületért, melynek célját, hasznát eddig senki sem tapasztalta. A mulatság jötekyony céljára felülfizettek: Nyitrai ról mélt. Wenczell Ferenc püspöki helynök ur 10 frt, ns. Markovics János ur 5 frt, ft. dr. Tóth János ur 2 frt, ft. dr. Dudek János ur 2 frt, ft. Belák József ur 1 frt, ns. Rudavánszky Béla képviselő ur 10 frt, ns. Szecsányi Vilmos a terem befűtésére, 1 öl fa, Rudavánszky József ügyvéd 5 frt, Zatkovics Alajos ügyvéd 2 frt, Zatkovics Ferenc ügyvéd 2 frt, dr. Ligety Ernő 1 frt 50 kr, Mész Rezső 3 frt, Fülöpp Alajos 6 frt, id. Abszenger Ferenc 2 frt, ifj. Abszenger Ferenc 3 frt, Miksicz Ignác 2 frt. Fogadják a nemes szívű jötevők és az összes résztvevők az alább névleg felsorolt rendező bizottság tagjainak halás köszönetét. Wunder Adolf, Markovics Károly, Dónay Matyás, Lazkay Károly, Paicsics Ignác, Cziglényi József, Kossovics István, Vitko János, Jelinek József, Lépey István, Vlesko János és Ballon József.

A verebelyi ifjuság, írják lapunknak Verebelyről, január 31-én igen sikerült s táncal egybekötött társas-vacsorát rendezett. Esti nyolc órakor volt a felvonulás. A kocsik egész sora hozta a díszes hölgyközönséget, mely szébbnél szebb, s izlésesen kiállított öltözetben, ritka szép élő virágokból kötött csokrokkal ékesítve a nagy vendéglő „Casino” termében gyülekezett. A rendezőség kitérő örömmel fogadta a tündér (! Szerk.) sereget; a cigány rázendítette az üdvözölő dallamot, mely az éljenzés hangjaival lelkesen vegyült

egybe. Vigan folyt a kölesönös bemutatás a cigányzene hangjai mellett a vacsora idejeig, mely 9 órára volt kitűzve; ekkor az egész társaság sorakozva a fényes teretű étterembe ment át. A vacsora alatt fesztelen volt a jó kedv. Ez alkalommal Nemessanyi Miklós ügyvéd és Krajcsóvicz Rezső sikerült s tréfával fűszerezett tósztot mondottak. Kévéssel tizenegy óra előtt a „Casino” termében megkezdődött a tánc, s az ifjuság kitarító, pezsgő jó kedvvel aldozott Carneval hercegeknek. Reggel volt, mikor a vidám társaság oszladni kezdett. A negyest 18 pár táncolta. Jelen voltak. Leányok: Böcz Terike, Gyapay Ilonka (Zs.-Ujfalu), Hecht Szidi, Horáček Ilona, Kneif Zdenko, Krajcsóvicz Lilla, Szilassy Berta, Szilassy Ida, Szilassy Jolán, Szabó Ilona, Sztanyo Anna, Turesanyi Bella (Csiffár). Asszonyok: özv. Berencsy Gusztávné, Czizók Isvánna, Erős Rezsóné (Mikófalva), Gyapay Gusztávné (Zs.-Ujfalu), Hecht Jakabné, Mátray Gyuláné (Körös p.), Nemlaha Gyuláné, dr. Oravetz Kalmáné, özv. Tóth Kalmáné, Veres Lajosné.

Szerencsétlenség. Február 6-án délután negyed 11 órakor, mikor a vonat a nagybéli vasúti állomásra bejött, a vasúti váltóór Laurenti József (41 éves) valamit segíteni akart a gőzmozdonynál, s felgrott a mozdonyra, de a lába megeszszott és a szerencsétlen ember a kerekék alá került, hol a mozdony darabokra tepte. Most ugyban folyik a vizsgálat és a szerencsétlen embernek családja keservesen siratja atyját és ferjét.

Iskolai látogatás. Mihálik József, egyházmegyei főtanfelügyelő ur e heten vette szemlét a puchói s pruszkai völgyünk iskoláit — írják lapunknak a Vagyólygyéből. — Több helyen apostrofálták a főtanfelügyelő ur szigorát, s a népiskola iránti telesigázott igényeit. Mi a tapasztaltak után csak a leghálásabb elismeréssel lehetünk a főtanfelügyelő ur iránt, mert örömmel láttuk, hogy a szigor csak a hanyagok iránt alkalmazza és ezt is a legnagyobb s lehet mondani szeretetteljes meggyőző modorban érezteti. Ép azért bizton reméljük, hogy nemcsak szakértelme s fáradhatlan buzgósága, de kivált szegény községeink iránt már eddig tanusított gondoskodásának sikerülni fog rövid idő alatt iskoláinkat ugy a felszerelés, mint tanteredmény tekintetében oly színvonalra emelni, a melyhez semmi gáncs sem férhet.

Az úrményi kath. kör oly nagy kitüntetésben és szerencsében részesült, hogy azt túlárado örömben titokban tartani alig tudja. Vagner József apátkanonok ur, az a jeles ember, kire egész Nyitra a legnagyobb tisztelettel tekint, szerény körünkbe tagul jelentkezett s a kört hozzá meg 100 frttal megajándékozta. Már hogy tudnánk hűdek, közönyösek maradni a legszentebb kath. ügy iránt, midőn ily kiváló celebritások lépnek sorainkba, midőn ily aldtott lelkes kezek lobogtatják előttünk a hitnek zászlaját?

Nyomban viharos lelkesedéssel elhatároztuk, hogy legfőbb hálánknak s örömünknek jegyzőkönyvileg adunk kifejezést s ő nagyságát örökös dísztagul megválasztjuk, s az arról szóló okmányt küldöttségileg kézbesítjük. Nagy fény arad immár Vagner névről körünkre, s mi valóban büszkek vagyunk reá s tőle készségesen tanuljuk egyháznkat őszintén és tevékenyen szeretni. Isten áldja őt!

Együttal ide mellékelem a leghőbb köszönetem mellett kör javára tartott táncmulatságnak jövedelmi kimutatását, melyet a mulatság rendezőitől vettem. Az összes bevétel 333 frt 71 kr, kiadás 233 frt 71 kr, maradt tiszta 100 frt. — Felülfizettek: gr. Hunyady Imre 10 frt, Takács Karoly 5 frt, Karsay Lajos 3 frt, Bittó Gyula, Turesanyi Mátyás, Szabó Lajos (Kéthely), dr. Lechner (Kéthely) 2—2 frt, Brühl József, Handler Jánosné, Tully István, Potoczky János, Pausár Karoly, Susztek Imre 1—1 frt, dr. Tóth János (Nyitra) 2 frt 38 kr. Brühl József.

Liberális tünet. Soknak kezében megfordult a mult heten Grünfeld lapja, melyben a vezércikk helyén a helybeli járásbírósnál kiállított egy bizonyos jegyzőkönyvnek kivonata nyilatkozatképpen állott. Aki ezt a megszorított

nyilatkozatot kénytelen volt kiállítani, az a megyei életnek egy előkelő állásu embere, aki különben a közeletben mint szigorú erkölcsbíró szokott szerepelni elevenek és holtak felett. Más időkben az ilyesmi felett a megye is megésválta volna a fejét, ma azonban, midőn csak egy fogatkozása lehet a megyei hivatalnoknak, melyet túrni nem lehet, ha — katolikus, mindenki napirendre tért a szokatlan vezércikk felett. *Ipsó*

Hálálra ítelt egyforintosok. A papirforintosok nemsokára követni fogják négy és huszkracjáros plebejus társaik sorsát. A kereskedelmi miniszter utasította a posta és vasúti pénztárakat, hogy a beérkezett papiros forintosokat ne adják ki többé. Most sül ki, hogy a mindjárt kezdetben nem nagy rokonszenvvel fogadott forintos bankok után mégis bántódik a közönség, a mennyiben ezentul pénztárcaját kénytelen lesz becsereelni — talicskával.

Mértékletességi egylet Barsmegyében. Nagy-Mánya község lakosai s egy n. valkházi egy kört alakítottak, melynek tagjai f. hó 2-án az ünnepélyes isteni tisztelet után a templomban lévő hívők előtt ünnepélyes esküvel megfogadták, hogy egy évig nem fognak pálinkát inni. Így akarnak erről az embert mind anyagilag mind pedig szellemileg tönkretévé italtól megszokni. Ez emberek példája a lakosság közt nagy tetszést szült, annál is inkább, mivel az eszme tőlük indult ki, kik több éven át rabjai voltak az itálnak, s melytől már szabadulni nem bírtak. A példa vonz, s remélhetőleg a többi lakók is fogják követni e nemes példájukat. — A kath. körök ezen falusi pendentjai kétségtelenül nagyra vannak hivatva vidékünkön, hol ezeket még nem ismerik.

A hadsereg statisztikája. „Magyarország” a következő érdekes statisztikát közöl hadseregünkről: Az 1893-ik év végén az összes létszám volt 1,072,870 ember. (1892-ben 1,043,872; 1891-ben 1,015,792 ember.) Folytonos emelkedéssel az előirt hadi létszámot — 272,870 emberrel haladja hát meg jelenleg! Volt a létszámból 315,729 ember tényleges és szabadságot állományban, 532,911 a tartalékok, és 224,230 ember a póttartalékokban. A tényleges szolgálatban volt 289,321 ember, 12,481 önkénytelen szolgált, 140 volt katonai növendék, 896 kadétiskolás, 687 zenésznövendék, 5250 oly önkénytes, a ki még nem kezdte meg egy évi szolgálatát. — Fegyvernemek szerint volt: 673,066 gyalogos, 67,047 vadász, 93,818 lovas, 90,076 mezei tüzer, 23,242 vartüzer, 2887 szertüzer, 24,638 utász és hidász, 6525 vasúti, 20,195 egészségügyi, 52,109 szekerész, 978 különféle katonaintezetbeli, 1472 felszerelési, 14,229 elemezési és 2618 más állomány- és fegyver nembeli egyén. Az 1,072,870 ember közül van:

német	308,685—288	római kat.	748,370—698
magyar	191,549—179	görög „	115,59—108
cseh	154,080—144	görög keleti	70,785—66
tót	48,266—45	ág. evangél.	41,525—39
lengyel	99,511—93	református	53,335—50
ruthén	90,611—84	unitárius	1,691—1
sloven	31,422—29	zsidó	40,344—38
horv szerb.	78,493—73	török	9—0
bolgár	173—0	más kereszt.	725—0
oláh	57,292—53	nem kereszt.	105—0
olasz	12,788—12	vallás nélküli	22—0

Az összes létszámban meghalt 6222 egyén, megszökött 1127; a honvédséghez át lett helyezve 90,803 ember. Nemzetek szerint szolgált a különböző fegyvernemeknél ezer ember közül: A gyalogságnál 255 német, 173 magyar, 141 cseh; a vadászoknál 465 német, 57 magyar, 127 cseh és ugyanannyi olasz, a lovasságnál 194 német, 338 magyar, 146 cseh, a tábori tüzereknél 377 német, 149 magyar, a vartüzereknél 478 német, 70 magyar, 171 cseh, 86 lengyel, szertüzereknél 539 német, 91 magyar, 211 cseh, hidászoknál 461 német, 135 magyar, 248 cseh, vasutasoknál 471 német, 185 magyar, 242 cseh, egészségügyi csapatoknál 370 német, 155 magyar, 139 cseh, szekereseknél 210 német, 269 magyar, 115 cseh. — A kérdéses 1893-ik évben megbetegedett 298,035 ember közül 262,000 vagyis 879 minden ezer közül. Megbetegedett pedig német 959, magyar 772, cseh 1025, lengyel 995, ruthén 919, horvát 967, oláh 1053, minden 1000-ból. A mig az oláhoknál több megbetegedés esik, mint a hány ember lesz alapul veve, t. i. egy-egy ember többször is megbetegedett, addig a magyarok közül a legkisebb számmal kerültek ki a betegek. — A mi az öngyilkosságokat, öngyilkossági kísérleteket és öngyilkosságokat illeti, azt látjuk, hogy az egész hadseregben mindössze 31 oly ezred volt, a melynél ily eset egyáltalában nem fordult elő; a mig

feltűnő nagyobb számmal a következő ezredekéknél volt ily eset és pedig a 2-ik ezrednél 6; a 27-diknél 8; a 38-diknél 7; a 39-diknél 7; az 57-diknél 8; a 69-diknél 7; a 77-diknél 7; a 90-diknél 6; a 9-dik huszárezrednél 5; a 13-dik huszárezrednél 6. Itt is sajnos a magyar ezredek dominálnak a legnagyobb számokkal.

Színház.

A lefolyt hét a vizjátékoknak, bohózatoknak volt a hete. Sajnos azonban, hogy vendégünk Németh József nem a legügyesebben választotta meg vendégszereplése előadásait. Csupán a keddi darabra, erre a tárgytalan, tehát untató, erre a jellem nélküli, tehát számba nem vehető, erre a mindjárt pályája kezdetén bukott darabra akarunk reflektálni, Vidornak „Szökjünk” című énekes bohózatára. Németh minden erőfeszítése, Csillag A. kedves ügyeskedése sem volt képes életet önteni beléje. Emelt helyárok mellett, zsufolt ház előtt ilyen darabbal hozakodni elő könnyen diszisztáló hatással lehet a kivételes alkalommal kivételes, kiválóbb előadást váró publikumra.

Hétfőn a „Nap és hold” című francia operett került színe Németh első fellépésével. Németh hangzatos név színészetünk terén. Nem tartozik ugyan az elsőrangú erők közé, de mindenestre bir annyi fölényvel, hogy egy vidéki színpad életét pezsgésbe hozza. Csupán hangoragumával nem vagyunk tisztában! Kombinációkban alighanem az első felvonás végen történt kellemetlen incidens, a feleslegesen alkalmazott görögütüz eloltásával támadt füst akadályoz, a mely mig egyrészt a rekedtségtől azelőtt sem egészen ment Stollt, Némethet még rekedtebbé tette, szegény Csillag Amáliát megrikatta, addig másrészt a közönséget minden színi hatás elől elzárva, a boszankodásig ingerelte.

Csütörtökön állítólag valami helyi szerzőnek darabját adták „A nyitrai özeveg kisasszony”. Sok mindenfelet kiértettünk a darabból, csak azt az egyet nem, hogy miért nem lehetett volna az a kisasszony ép oly joggal kassai, pozsonyi vagy máshová való kisasszony; hiszen csak ugy tudtuk hogy nyitrai, mert mondták, hogy az „Szarvas” vendéglő, a Hosszu-utca 113. sz., a néhány helyi vonatkozásu kuplé egyáltalán nem jogosították fel a szerzőt, hogy darabját helyi érdekűnek tartassa. Maga a darab, eltekintve egyes jellemének egész a komédiázás alacsonyágára sülyedt elortizástól, eltekintve az első felvonásbeli frivolitástól és a már számra nézve nagyon is elégséges félreértéseknek rögtöni, ugyszólván „deus ex machina” való tisztázástól, elég sikerültnek mondható, de csak — technikailag. Szerzője ismeri a színműírás szabályait, ügyes kézzel bonyolítja cselekvényét, kivált pedig ügyes az erőszakosság, a valószínűtlenség látszatának kerülésében. Jellemezni is tud általánosságban, de nem tud jellemezni igazán és megfelelően. És ez a darab főhibája! Mert egyáltalán nem igaz, hogy az iparos-osztály, kivált a mi iparos-osztályunk a faragatlanság és műveletlenség oly alakjait szolgáltatná, milyeneket e darabban láttunk, a szellemi nívónak oly alacsony fokán állana, mint Rékli, Durák és Kiczko; és ha nincs jogosultsága a dramaturgiában oly jellemfestésnek, mely a valóság határait nem a magasabb, ideális régiók felé vezető utakon lépi át, annál kevésbé van jogosultsága oly iránynak, mely egy osztályt nevétségig torzított alakjaival, a gyűgeségnek azokban való megtestesítésével kompromittáljon. Egy helyi vonatkozásának kikiáltott darabban azonkívül tapintatlanság, kíméletlenség is ilyen jellemalakítás. Mindezeket összefoglalva, az ismeretlen-ség homályában maradt szerző művét nem minősíthetnők — mint a színlap — három csillagos kvalitétnek; bátran sorozhatnók azt csupán az „egy csillagosok” alacsonyabb osztályába. — Borbely, kinek a darab jutalomjátéka volt, Szerdahelyi, B. Ács Irma csak előmozdítói voltak a darab sikerének. Különösen ki kell emelnünk

ugy Szerdahelyinek, mint Borbélynak ügyesen összeállított kupiit.

Pénteken „Mukányit” adták s ez mondható Németh legsikeresebb vendégszerelésének. Stoll mint Kozák, Borbély mint Zápolya megfeleltek várakozásunknak. Miklóssi Ilonka mint mindig, most is kedvesen játszott. Leövey, Hatvani szinten megfeleltek; kár, hogy az előbbi egy idő óta nagyon is alsórendű szerepekben működik.

Közgazdaság.

Szőlő-ajtó munkás. A nyitramegyei gazdasági egyesület intézkedni fog, hogy az a jeles és gyakorlott ojtómunkás Székesfehérvárról, a hazai legrégibb amerikai szőlőtelepről, ki a múlt évi június hóban a Zoboron zöldajtásokat kitűnő sikerrel eszközölt, a f. évi március hó 2-ik felében Nyitrára jöjjön fásajtások teljesítése végett. Ezen ojtó naponként teljes ellátással és 1 frt 50 krral díjazatik, azonkívül minden munkaadó megfizeti a 20 frtnyi utiköltségnek részesét. Miután ezen munkás teljesen megbízható és biztos eredménnyel ojt, ajánljuk őt a szőlőket amerikai fajokkal felújítani akarók figyelmébe. Akik e munkást igénybe venni akarják, jelentkezzenek e hó 16-ig a nyitramegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál Nyitrán.

Tenyész-szarvasmarha vásár. Miután a ragadós tüdőlob Nyitravármegyében megszűnt, a nyitramegyei gazdasági egyesület által április hóra tervezett tenyész-szarvasmarha vásár és fejési verseny ily körülmények közt mindenestire meg fog tartatni.

Cserebogárrirtás. A tenyészidő megindulásának küszöbén ismételve figyelmeztetjük a gazdaközöniséget, a nyitramegyei gazdasági egyesület által a f. évi cserebogárrirtás ellen indított akcióra. Minden gazdának érdekében áll, hogy megmentsék a kultúrnövényeit ezen kárteknő rovark pusztításaitól. Más célvezető mentsegek ezek ellen nincs mint az, melyet az egyesület kezdeményezett. Ennek lényege abban áll, hogy minden gazda jelentse be a nyitrai gazdasági egyesület titkári hivatalához, hány hltot vált be 50 krjával azon cserebogarak közül, melyek gazdasági területen fognak szedtetni. Ezen irtási módnak többi részletei már több ízben közölve lettek, most csak azt jegyezzük meg, hogy ezen módon legelősebben szabadulhat mindenki ezen nagy pusztító rovaroktól. Bejelentések március hó 15-ig a nyitramegyei gazdasági egyesület titkári hivatalához intézendők, hol a részletek iránt is felvilágosítások nyerhetők. Ez év tavaszán óriási mennyiségben fognak a cserebogarak megjelenni, ezért minden gazdának érdekében áll az ellenük való védekezés.

Nagy lóvásár Érsekújvárott. A sűrűn érkező tudakozódások folytán ismételve közhírré teszi a nyitramegyei gazdasági egyesület, hogy a XIII-ik nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott május hó 5-én és 6-án fog megtartatni.

Kendertermelés. A nyitravölgyben nem mutatkozik nagy érdeklődés azon akció iránt, melyet a kendertermelés fölkarolása érdekében a nyitramegyei gazdasági egyesület megindított, mert eddig mindössze 120 hold van csak jegyezve. Ennek ellenében a vármegye egy más vidéken 600 holdon készek a gazdák kender termelni, ha a kikészítő telep ott felállítatik. Ily körülmények közt Nyitra városnak kevés kilátása van ezen 100,000 frt befektetést igénylő s egész éven át 30—40 munkást foglalkoztató gyár elnyerése iránt, pedig a nyitravölgyi és nyitravölgyi birtokok nagyon könnyen összehozhatók a szükséges 500 holdat s ez ugy nekik, mint Nyitravárosnak is előnyére válnak. Még március hó 1-ig van idő a termelési bejelentések megtételére, ha addig a Nyitravölgyből nem jegyeztetik a szükséges terület, a kikészítő telep a vármegye ama vidéken lesz felállítva, hol az érdeklődés nagyobb ezen hasznos kultúrnövény iránt. A kendertermelési utmutatást tartalmazó füzetek a nyitramegyei gazdasági egyesület titkári hivatalában ingyen kaphatók.

Uj tagok. Barány Mihály Tornóc, Fülöp Imre Magyar-Sóók, Hajdu Aladár Felső-Jattó, a

nyitramegyei gazdasági egyesület rendes tagjai sorába léptek.

Szőlő-fásajtási tanfolyam Galgócon. E hó 7-én fejeztetett be Galgócon a nyitramegyei gazdasági egyesület által ott rendezett 3 napos szőlőfásajtási tanfolyam, melynek vezetője Bernhardt Rezső, az esztergomi kerület szőlőszeti felügyelője volt. Galgócnak több mint 800 kat. holdnyi területe van szőlővel kiültetve s így nagyon is helyen volt azon érdeklődés, melyet különösen a nagyobb szőlőbirtokok ezen tanfolyam iránt tanúsítottak, dacára annak, hogy még csak néhány birtokosnak vannak kiültetett amerikai fajú alanyai. A tanfolyamon észlelt hangulatból következtetni lehet, hogy a f. évben már itt is nagy arányokban fog megindulni a szőlőtelepítés munkája. Galgócnak a csemeseszőlő exportja hozott a szőlőkönkremenetele előtt tekintélyes jövedelmet. Április hó elején Nyitrán, Csornokon és Galgócon ojtványültetési tanfolyamokat fog rendezni az egyesület.

Gazda-értekezlet a kendertermelés ügyében. A nyitramegyei gazdasági egyesület elnöksége fölkéri a vármegye gazdáit, hogy f. hó 16-án d. e. 10 órakor Nyitrán a város háza nagy termében a kender és lentermesztés megbeszélése végett minél számosabban megjelenni szíveskedjenek. Minden gazdának érdekében áll, hogy ezen értekezleten megjelenjenek, mert itt tisztába jön a kender és lentermesztés s ezek értékesítésének módzataival. Sok gazda most is azt gondolja, hogy ezen növények termesztése esetén az aratást is magának kell végeznie, holott ha az egész termelési tervvel megismerkedik, be fogja látni, hogy ezen növényekkel kevesebb baja lesz, mint a gabonafélékkel. Ha az értekezlet eredményeként 500 holdnyi terület jegyezve lesz, akkor a kikészítő telep megyénkben már f. évben fölállítatik.

Magyarország gazdaközöniségéhez! Abban a nagy munkában, mely Széchenyi István szavára a Kárpátok berei s az Adria között megindult, a melynek célja volt egy vagyomban, értelemben s munkaszeretettel gazdagabb, érzelmében nemesebb Magyarországot állítani az elhunyó nemzedékek helyére: a magyar gazdasági osztály is kivette részét. Vízjárta rónákat hódított meg a kultúrának, nemesbíti állatállományát, igyekezett elsajátítani a művelt nyugat fogásait, hogy jobba tegye tőkének borát, fainak gyümölcsét, jövedelmesebbé kezeinek munkáját. E törekvésekben nem csupán az anyagi haszon előnye, hanem az a tudat is lelkesíti, hogy a helyzet javítására törve hazafias munkát végez, olyat, melyért egykor emléket a nemzetnek ma még meg nem született milliói áldani fogják. Mind e mellett a haladó idők a nemzetnek éppen ezen osztályát nehéz válságba sodorták. A gyapjú ára leszalált, hegyeink világhírű természet elpusztította a filloxera, végül a hanyatló buzaárak százezrek, sőt milliók erőfeszítéseit tették meddővé. A paraszt kunyhóiban s a birtokosok kúriáiban a sötét gond, a jövőért való aggodás ütött tanyát, megsemmisítve a nemzeti fejlődésnek egyik legelőkelőbb tényezőjét a gazdasági elégtel nyugalmát. És a jövő, melytől sokan oly sokat várnak, ha a dolgoknak szabad folyást engedünk, a jelek bizonyossága szerint, még sötétebb lesz a jelenél. Az árak nem fognak javulni, a visszavonás, mely a föld urai s a birtokosok között közt kitért, önként meg nem szűnik. Jöhetnek ugyan évek, midőn a föld dusabban terem, de a kalászkok dusabb hozadéka nem lesz öröm a gazda szemében, míg az árak esése föltartóztatva nincs. Annyi küzdelem után, melyet átélt, annyi föladat mellett, melyek megoldása reá vár, a gyorsan haladó idők egy ujnak fölkarolását követelik a magyar gazdasági osztálytól, hogy megmentsé magát és így a nemzetet a jövő számára, saját magának munkája által. Szervezkedjenek ugy, a mint még eddig nem tudott egy életérős organizmussá és az erre irányuló kitértő és szívós munkában megnyerje azt, a mi még belőle eddig hiányzott: az összetartást és a nagy célok szolgálatában elsajátított figyelmességét, mely a sikernek föltétele. Az első lépés, melyet ez irányban tettünk, nem várt eredménnyel jutalmazta erőfeszítéseinket. A független magyar gazdák pártja múlt évi december 8-án tartott ülésén egyhangú és sokat ígérő lelkesedéssel mondtotta ki, hogy Magyarország gazdái a bajok föl-tárasa és az orvoslás módjainak kijelölése végett ez év tavaszán tartásuk meg a III-ik országos gazdakongresszust (egy országos gazdagylést).

Ez a kongresszus Budapesten május 19—23-áig fog megtartatni s a szervező-bizottság abban a reményben van, hogy munkája bár nehéz, de eredménytelen nem leend. A lelkiismeretes munka, az önzetlen törekvés azonban sikerre vezetni csak akkor fog, ha a kongresszus egy tagjainak számát, valamint ezek részvétét illetőleg is azon színvonalon fog állani, a melyen annak a szobau forgó kérdések súlyát és horderejét tekintve állni kell. E végből szavunk egész súlyával, törekvéseink egész komolyságával fordulunk a magyar gazdasági osztály azon részéhez, melynek szive a nagy nemzeti érdekek iránt dobogni meg nem szűnt, csatlakozzék azokhoz, a kik sorsát enyhíteni, vagyoni helyzetét javítani, politikai súlyát emelni s erkölcsi tisztítást igyekeznek. Szébb, nemesebb, őt magát közvetlenebbül érintő célok szolgálatába nem állhat soha. És ne feledje, hogy a csomóra kötött vesszőket gyöngye kéz szét nem törí, a megoldott kéve széthulló szálat pedig szétszórja, semmivé teszi a gyöngye szel is. — Kelt Budapesten, február hóban. Gróf Desserffy Aurél, elnök.

Irodalom.

Megrendelési felhívás bocsátott közzé Szabó Mihály, nyug. szegedi képezdei igazgató ur e címen „A magyarok Istene és ősz vallása”. Tudva azt, hogy a régi magyarok Istene mivolta s az ezen alapuló vallásos tisztelete a mesészerű hagyományok homályából még kivezetve nincs s e lényeges hiány a „Magyar Nemzet Története” milleniumi kiadásában is szükségképp érezhető leend: időszerűnek találta a szerző az érintett két vitás kérdést az eddig felhasználatlanul maradt legrégibb okmányok segítségével a magyar népköltészet ősei műveltségi állapotát a mesés hagyományoktól megtisztítani. Ezen mű következő fejezetekre oszlik: 1. A nyelv és tudomány eredeti nevei az ősz emberi nyelvben. 2. A nyelv és tudomány eredetének törvényei. 3. A nyelv és tudomány misége. 4. A nyelv és tudomány terem-tőjének eredeti neve az ősz nyelvben. 5. Az ősz ok tudományának eredeti neve az ősz nyelvben. Ez utóbbi két fejezetben a magyarok Istene és ősz hitvallása az Isten és hit ősz szók eredete és jelentése alapján nyernek megvilágítást. Ezek alapján jogosan kér ezen mű szerzője a megjelenő műve számára helyet ama irodalmi termékek közt, melyek a nemzetek életében annyira ritka milleniumi ünnepélyen a magyar nemzet ezredéves multjából a legkiválóbb mozzanatok maradványaira törekkeznek. A mű ára 1 forintban van megállapítva, mely ár fejében a mű bérmentesen fog a megrendelőknél haladéktalanul megküldetni. Megrendelhető Suránkan (Nyitramegye) Szabó Mihály nyug. szegedi képezdei igazgató urnál. Melegen ajánljuk a szerző ezen új művét.

Törvényszéki csarnok.

A magy. kir. kúria által elintézett perek jegyzéke. Petrács Éva felperesnek Balga András elleni örökösödési perben, a II-od bir. it. hhh. — Siska István felperesnek Bosnák István ellen ingatlanlás birtoka iránti perben, II-od bir. it. hhh. — Bernáth János és t. felpereseknek öregebb Mészáros János és t. elleni birtokperben, II-od bir. it. hhh. — Györgyovics István és társának Ehrenreich Dávid ellen 1678 ft 86 kr iránti perben, II-od bir. it. hhh. — Nyitramegye közönsegének Hollner Károly ellen 44,218 ft 76 kros perben, II-od bir. it. hhh. — Schlesinger Johanna felperesnek dr. Engel Ignác ellen 545 ft 70 kr iránti perben, a II-od bir. it. hhh. — János Jánosnak Moravcsik István és t. elleni örökösödési perben, a II-od bir. végzés hhh. — Krausz Ferencnek Sztorniszko József és neje ellen szolgalmi jog eltiltasa iránt, a II-od bir. it. hhh.

A pozsonyi kir. ítélő-tábla által elintézett perek jegyzéke. Keszler Dávid Kadlecsik István elleni birtokperben, az I-ső bir. it. hhh. — Özv. Sztruhárik Anna Filusz János és t. elleni birtokperben, az I-ső bir. it. részben meglelt változtatva — Rajnoha Mihály felperesnek ifj. Schmidt Adolf ellen 1076 ft iránti perben, az I-ső bir. it. feloldva. — Szevlik József és társának Benik Veron és t. ellen ingatlanlás birtoka

iránt, az Eső bír. ít. íbh. — Gróf Pálffy Jánosnak Brezán község ellen urb. birtokrendezési ügyben, az I-ső bír. végzes feloldva.

A nyitrai kir. törvényszék által 1895. évi február 5-én elintéztett perek jegyzéke. Novomeszky Erzsébetnek Novomeszky Gusztáv ellen házassági válóperben, a házas felek három hónapra ügy és asztaltól elválasztottak. — Ivan Istvánnak Ivan Lidia ellen házasság felbontása iránt, a házas felek ideiglenesen három hónapra ügy és asztaltól elválasztva. — Deli Mária holicsei, Goldberger Terez nyitrai, Hentz József gyaraki, Vanyek Terez unni, özv. Szeszler Mórné galgóczi lakosok elmebetegség, Kollár Mátyás csári lakos gyenge elmejűség és Bartovics József póstyeni lakos tékozlás miatt *gondnokság alá* helyezték. — Eller Ignácnak Eller Bruck Leni ellen házassági kötelek semmisnek nyilvánítása iránt, a házasság semmisnek nyilvánított. — Csurai Anna és társainak Janák János ellen gondnokság alá helyeztetett.

Végtárgyalandó ügyek jegyzéke.
1895. február 11-én Hlavácsok Pollák Anna ellen lopás, Komáromy Mihály ellen lopás, Viczina József ellen lopás, Málik János ellen lopás. — Február 12-én Stefauek Katalin ellen gyújtogatás, Mihajlovics József ellen súlyos testi sértés. Özv. Demis Józsefné ellen lopás, Letko Pál szemérem ellen elkövetett erőszak miatt. — február 13-án Kányanszky Tamás ellen súly. t. sértés, Abelesz Alajosné ellen lopás, elleni erőszak miatt. Haluza Mihály ellen lopás miatt. Szolcsánszky Márton hat. elleni erőszak. — Febr. 15-én Sediyy Pasztorék József ellen súly. t. sértés, Gal János hat. elleni erőszak, Kondé Flór, József és Pöcsik József ellen hat. elleni erőszak, Burgundia Mária és János ellen lopás.

Árverési hirdetés.

A nyitramegyei **Nagy-Kér** községben létező s az esztergomi érsekség vagyonához tartozó szilárd anyagból épített

nyitravizi négykerekű malom-épület

minden hozzátartozó kül- és belsejével, beltelével és hozzá csatolt cirka 4 $\frac{1}{2}$ k. hold földterülettel együtt a jelenlegi állapotában örök áron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Az árverés **follyó hó 28-án délelőtt 10 órakor a primási cétényi intézői irodában** fog megtartatni, megengedtetik azonban, hogy az alább meghatározott bánatpénz meléké mellett zárt ajánlatok is benyújthatnak, melyekben azonban az ajánlat összegének számmal és betűkkel érthetően kiírva kell lennie; ez ekként fel nem szerelt és le nem pecsételt ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak; ezen

ajánlatok az árverés napján az árverés megkezdése előtt az árverező bizottságnak nyújtandók be.

Az elárverezendő tárgy kikiáltási ára 9,850 frt. Az árverésben részt venni kívánók ezen összeg 10%-át tartoznak az árverés megkezdése előtt az árverező bizottságnál folyó értékű készpénzben letéteményezni, mely bánatpénz azonban a legtöbbet ígérőnek kivételével nyomban az árverés után, mind az árverésben részt vevőknek, mind a zárt ajánlattevőknek vissza fog adatni.

Az árverés feltételei a primási cétényi gazdasági intézőségnek kívánatra bármikor betekintethetők.

1895. évi februárban. 1-3.

**Az esztergomi érsekség
Salló-Drégely uradalmi főtisztvisége.**

Az ezidei vetőidény alkalmával van szerencsém a n. é. közönségnek
**eredeti MAUTHNER ÖDÖN-féle
vetőmagvakat,**
nevezetesen:
**Lucerna és vöröshere magokat,
Esparsettet, eredeti oberndorfi
és másfajta
takarmányrépamagot,**
valamint mindennemű
konyhakerti magvakat,

többek között **Carfiolt, különféle retek, káposzta, kalaráb, paradicsom, petrezselyem és répamagot** ajánlani.

Miután én csupán Mauthner Ödön budapesti cég magjait árusítom, a magok megbízhatóságát illetőleg a n. é. közönségnek a lehető legnagyobb kezeséget nyújtom, és mivelhogy

Mauthner-féle árjegyzék eredeti árait

hozom számításba, kérem a t. szükséglettel bíró közönség ama részét, kik Mauthner-féle megbízható magokra reflektálnak, hogy megrendeléseiket cégem közbenjárásával eszközölni sziveskedjenek. Legpontosabb kiszolgálást biztosítva maradtam teljes tisztelettel

FRITZE BÓDOG

fűszerkereskedő Nyitrán, a „Korona szálló”-val szemben.

NYITRAI HITELBANK.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a **f. évi február hó 10-én d. e. 10 órakor** saját helyiségünkben tartandó

XXII. RENDES KÖZGYŰLÉSRE

ezenel tiszteletteljesen meghívni.

Napirend:

3-3.

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. Felügyelő-bizottsági jelentés, évi mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hovatfordítása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére felmentvény megadása.
4. A szavazatszedő bizottság és a hitelesítő bizottság megválasztása.
5. Az igazgató-tanács kiegészítése. (Kilépett tagok újra megválaszthatók.)
6. Az alapszabályok 15. §-a értelmében esetleg beérkező indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések valamint az azokhoz csatolt. **1894. évre vonatkozó mérleg** 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében minden beiktatott részvényes által átvehető.

Azon t. c. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, szelvényekkel ellátott részvényeiket a közgyűlés előtt legkésőbb 8 nappal, azaz február hó 2-ig az intézet pénztárából térítvény mellett letenni tartoznak, mely térítvény belépti jegyül szolgál.

Nyitrán, 1895. évi január hó 24. én.

Az igazgatóság.

Részvény-alaptőkéje 100,000 frt, 1000 darab részvényben.

Betétek állománya 880,000 forint.

A NYITRAI NÉPBANK

mint részvénytársaság

elfogad betteket a legutányosabb feltételek mellett; **leszámitol** váltókat, betéti könyvecskéket; **kölcsönöket** ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügvedői díjak mellett amortizációra 17 $\frac{1}{2}$ evre 10%-al; **előleget** ad arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; **elad és vesz** mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; **felvilágosítással** szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

Az igazgatóság.

Alapított 1869-ben. — Székháza: Városháza tér 3. sz.



2-szeres és 3-szoros termések

csakis mesterségesen szárított

műtrágyával

érhetők el.

Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság **Budapesten.**

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.